

Správa o výsledku kontroly spôsobu vyrubovania dane z príjmov právnickej osoby a dane z pridanej hodnoty

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej „NKÚ SR“) vykonal podľa plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2009 kontrolu spôsobu vyrubovania dane z príjmov právnickej osoby a dane z pridanej hodnoty.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť príjmy štátneho rozpočtu SR u dane z príjmov právnických osôb a dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPPO a DPH“), systém správy, kontroly, poskytovania úľav, odkladov platenia daní a vymáhania daňových nedoplatkov. Overiť dodržiavanie zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“), zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“) a ďalších súvisiacich zákonov.

Predmetom kontrolnej akcie bolo:

1. Analýza daňových príjmov za rok 2007, 2008 a do 30.09.2009.
2. Kontrola postupu správcu dane pri výkone správy DPPO a DPH.
3. Kontrola postupu správcu dane pri vrátení nadmerného odpočtu (ďalej len „NO“) na DPH v zmysle § 79 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty za obdobie od 01.04.2009 do 30.09.2009.
4. Kontrola postupu správcu dane pri výkone kontroly DPPO a DPH.
5. Kontrola postupu správcu dane pri zabezpečení a vymáhaní daňových nedoplatkov na DPPO a DPH.

Kontrola bola vykonaná v období september až december 2009 v 17 daňových úradoch (ďalej len „DÚ“): Senica, Galanta, Sereď, Dunajská Streda, Sládkovičovo, Banská Štiavnica, Krupina, Gelnica, Veľké Kapušany, Šaľa, Štúrovo, Snina, Svit, Bánovce nad Bebravou, Dubnica nad Váhom, Bytča, Dolný Kubín. Kontrolovaným obdobím bol rok 2007 na dani z príjmu právnickej osoby a dani z pridanej hodnoty a vrátenie nadmerného odpočtu v zmysle § 79 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov za obdobie od 01.04.2009 do 30.09.2009.

Výber vzorky kontrolovaných daňových subjektov bol uskutočnený kombinovaným spôsobom a to elektronicky, stratifikovaným náhodným výberom z údajov poskytnutých Daňovým riaditeľstvom SR a výberovým spôsobom priamo na jednotlivých daňových úradoch.

Na kontrolu bolo vybraných celkom 582 daňových subjektov.

1. Analýza daňových príjmov za rok 2007, 2008 a do 30.09.2009

V roku 2007 bolo plnenie daňových príjmov štátneho rozpočtu vo výške 8 573 870,1 tis eur (258 296 410,4 tis. Sk) a v roku 2008 vo výške 9 024 769,9 tis. eur (271 880 217 tis. Sk), čo predstavuje rozdiel vo výške 450 899,8 tis. eur, (13 583,806,6 tis. Sk) o ktorý boli daňové príjmy v roku 2008 vyššie oproti roku 2007.

Príjem ŠR z DPPO k 31.12.2007 bol vo výške 1 740 796,4 tis. eur (52 443 233,7 tis. Sk) a k 31.12.2008 vo výške 2 122 052,2 tis. eur, (63 928 943,2 tis. Sk). Rozdiel vo výške 381,255,8 tis. eur (11 485 709,5 tis. Sk) predstavoval nárast príjmov DPPO.

Plnenie príjmov ŠR z DPH bolo k 31.12.2007 vo výške 4 513 650,3 tis. eur (135 978 227,6 tis. Sk), pričom plnenie DPH za daňové úrady bolo vo výške 2 343 749, 6 tis. eur (70 607 800,6 tis. Sk). Plnenie príjmov ŠR z DPH k 31.12.2008 bolo vo výške 4 632 524,4 tis. eur (139 559 429,9 tis. Sk), pričom plnenie DPH za daňové úrady bolo vo výške 2 268 362,9 tis. eur (68 336 701,1 Sk).

Prehľad o plnení príjmov od 01.01.2009 do 30.09.2009

(v tis. eur)

	Rozpočet pôvodný	Rozpočet upravený	Skutočnosť	Plnenie k upravenému rozpočtu
Daňové príjmy celkom	9 885 676	7 870 610	5 717 493	72,64
DPPO celkom	2 454 941	2 077 527	1 627 794	78,35
DPH (DÚ +CÚ) celkom	4 959 899	3 715 414	2 621 791	70,56
DPH celkom DÚ	x	x	1 482 548	x
z toho výber dane DPH	x	x	5 564 915	x
uplatnený nárok na odpočet	x	x	- 4 082 367	x

Zdroj údajov: DRSR,MFSR

Podľa pôvodne schváleného zákona NR SR č. 596/2008 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2009 boli daňové príjmy rozpočtované vo výške 9 885 676 tis. eur a zákonom č. 448/2009 Z. z. zo dňa 27.10.2009 boli upravené na 7 870 610 tis. eur. K 30.09.2009 predstavovali daňové príjmy sumu 5 717 493 tis. eur. Plnenie na 72,64 % upraveného rozpočtu je ovplyvnené najmä výpadkom vo výnosoch DPH.

Príjem ŠR z DPPO k 30.09.2009 bol vo výške 1 627 794 tis. eur, čo predstavuje plnenie upraveného rozpočtu na 78,35 %. Legislatívne zmeny, ako aj vplyv ekonomickej krízy na Slovensku sa pri daniach z príjmov prejavuje s ročným časovým posunom, na rozdiel od daní zaťažujúcich spotrebu, kde sa zmeny v ekonomickej sfére prejavili okamžite. Vývoj daňových príjmov v roku 2009 je značne ovplyvnený celosvetovou krízou. Pri daniach z príjmov právnických osôb sa v daňových výnosoch prejavila ešte produkcia roka 2008 a len postupne sa znižuje daňový výnos z dôvodu stanovenia platenia preddavkov na DPPO inak, (okrem bánk) na nižšie sumy.

Plnenie príjmov ŠR z DPH bolo k 30.09.2009 vo výške 2 621 791 tis. eur, čo predstavuje plnenie upraveného rozpočtu na 70,56%. Výrazne nižší výnos DPH súvisí so znížením dovozu z tretích krajín u daňových subjektov, ktoré pôsobia hlavne v elektrotechnickom a automobilovom priemysle. Pokles výroby u veľkých daňových subjektov, na ktoré sú napojení tuzemskí dodávatelia znížil aj domácu produkciu, čo sa odrazilo na nižšom výbere DPH daňovou správou.

2. Kontrola postupu správcu dane pri výkone správy DPPO a DPH

Výber vzorky daňových subjektov bol zameraný na daňové subjekty, ktoré podali daňové priznanie v lehote, kde základným kritériom výberu bola výška predpisu DPPO a zároveň daňový subjekt bol platiteľom DPH. Ďalej boli vybrané daňové subjekty, ktoré podali daňové priznanie k DPPO a DPH po termíne splatnosti daňovej povinnosti a ktorým bol povolený odklad podania daňového priznania.

NKÚ SR kontrolou zistil konkrétne nedostatky v konaní DÚ, správcovia daní vo viacerých prípadoch postupovali v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, napríklad, so zákonom o správe daní a poplatkov.

§ 13 (Lehoty)

DÚ Bytča v jednom prípade nesprávne určil deň doručenia výzvy daňovému subjektu, čím porušil § 13 ods. 4, podľa ktorého, ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja, posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň.

§ 20 (Začatie konania)

DÚ Senica v jednom prípade nevyzval daňový subjekt na odstránenie nedostatkov podania, keď daňový subjekt uviedol v žiadosti o predĺženie lehoty na podanie daňového priznania nesprávny dátum predĺženia lehoty, čím porušil § 20 ods. 9, pretože ak má podanie nedostatky, pre ktoré nie je spôsobilé na prerokovanie, vyzve správca dane daňový subjekt na odstránenie nedostatkov podania.

§ 30 (Rozhodnutie)

DÚ Sereď v jednom prípade uviedol nesprávny dátum vydania rozhodnutia, čím porušil § 30 ods. 2 písm. b), DÚ Senica v jednom prípade v dodatočnom platobnom výmere, ktorým vyrubil rozdiel na dani z príjmov vo výške 73,02 eur (2 200 Sk) uviedol nesprávny právny predpis a to zákon č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov, ktorý stratil účinnosť 31.12.2003 a DÚ Bytča v dvoch prípadoch v tabuľkovej časti výroku rozhodnutia, ktorým určil platenie preddavkov na daň inak, uviedol nesprávne ustanovenie zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, čím porušili § 30 ods. 2 písm. d), v zmysle ktorého výrok v rozhodnutí musí obsahovať ustanovenie správneho právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodovalo.

DÚ Sládkovičovo v jednom prípade v odôvodnení platobného výmeru uviedol nesprávny dátum žiadosti daňového subjektu o zrušenie registrácie DPH, ako i dátum vydania rozhodnutia o určení posledného zdaňovacieho obdobia, DÚ Dunajská Streda a DÚ Senica v jednom prípade, neuviedli všetky skutočnosti na základe ktorých rozhodovali, DÚ Sereď v jednom prípade uviedol nesprávnu sumu vyrubeného sankčného úroku, ktorá nesúhlasila so sumou uvedenou vo výroku rozhodnutia, DÚ Šaľa v jednom prípade uviedol nesprávne zdaňovacie obdobie, DÚ Banská Štiavnica v jednom prípade v odôvodnení rozhodnutia, ktorým vyrubil sankčný úrok uviedol nesprávny dátum podania daňového priznania a DÚ Bytča v jednom prípade uviedol nesprávny právny predpis, čím DÚ porušili § 30 ods. 3, v zmysle ktorého v odôvodnení rozhodnutia sa uvedú skutočnosti, ktoré boli podkladom rozhodnutia, aké úvahy ovplyvnili hodnotenie dôkazov a použitie právnych predpisov, na základe ktorých sa rozhodovalo.

§ 35 (Správne delikty)

DÚ Banská Štiavnica v jednom prípade uložil pokutu fyzickej osobe v nesprávnej výške 66,38 eur (2 000 Sk) za podanie daňového priznania na DPH po lehote určenej správcom dane vo výzve, čím porušil § 35 ods. 5 písm. a), podľa ktorého správca dane uloží pokutu vo výške 331,93 eur (10 000 Sk).

§ 41 (Vytýkacie konanie)

DÚ Galanta v troch prípadoch, DÚ Sládkovičovo v dvoch prípadoch, DÚ Dunajská Streda v jednom prípade, DÚ Dubnica nad Váhom v dvoch prípadoch, DÚ Krupina v troch prípadoch, DÚ Senica v dvoch prípadoch, DÚ Sereď v dvoch prípadoch, DÚ Dolný Kubín v dvoch prípadoch, DÚ Bytča v piatich prípadoch, DÚ Šaľa v dvoch prípadoch, DÚ Banská Štiavnica v jednom prípade a DÚ Snina v jednom prípade nepostupovali v súlade s § 41 ods. 1, keď nevyzvali daňový subjekt na doplnenie, resp. opravu podaného daňového priznania.

§ 61 (Evidencia daní)

DÚ Sereď v jednom prípade daňovú povinnosť za zdaňovacie obdobie 2007 na DPPO vo výške 3 367,09 eur (101 437 Sk) predpísal až v roku 2009 a DÚ Gelnica v jednom prípade nesprávne evidoval preúčtovanie finančných prostriedkov vo výške 2 454,76 eur (73 952 Sk) na osobnom účte daňového subjektu, čím nepostupoval v súlade s § 61 ods. 1 a 3, pretože predmetom evidencie príjmov, ktorú vedie správca dane je zachytávanie platobných povinností, ich úhrad alebo zániku a z toho vyplývajúcich daňových preplatkov a daňových nedoplatkov.

§ 63 (Daňové preplatky a úrok)

DÚ Dunajská Streda v jednom prípade neoznámil daňovému subjektu preúčtovanie preplatku na úhradu splatného nedoplatku v sume 1 765,92 eur (54 966 Sk), DÚ Dubnica nad Váhom v jednom prípade informoval daňový subjekt nesprávne o kompenzácii nadmerného odpočtu, pričom mal vydať oznámenie o prevedení preplatku, vo výške 626,70 eur (18 880 Sk). DÚ Dolný Kubín v troch prípadoch nezaslal daňovému subjektu oznámenie o preúčtovaní preplatku, čím porušil § 63 ods. 2, v zmysle ktorého bol povinný o prevedení preplatku na úhradu splatného preddavku na daň a na úhradu daňového nedoplatku daňového dlžníka vyrozumieť.

DÚ Dubnica nad Váhom v jednom prípade na základe žiadosti daňového subjektu vrátil len časť preplatku na DPPO bez vydania rozhodnutia vo výške 7 391,56 eur (222 678,14 Sk), čím porušil § 63 ods. 4, pretože žiadosti o vrátenie preplatku nevyhovel v plnom rozsahu.

DÚ Dubnica nad Váhom v jednom prípade o vykonanej kompenzácii NO DPH vo výške 165,70 eur (5 000 Sk) na úhradu daňovej povinnosti DPPO písomne neupovedomil daňový subjekt, čím konal v rozpore s § 63 ods. 8, keď o vykonaní kompenzácie je správca dane povinný písomne upovedomiť daňový subjekt.

3. Kontrola postupu správcu dane pri vrátení nadmerného odpočtu (ďalej len „NO“) na DPH v zmysle § 79 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty za obdobie od 01.04.2009 do 30.09.2009

Zdaňovacie obdobie	Počet platiteľov DPH	Suma nárokových NO DPH v skrátenej 30-dňovej lehote
Apríl 2009	2 953	106 532 395
Máj 2009	2 367	103 953 013
Jún 2009	2 067	105 408 859
Júl 2009	2 032	118 713 970
August 2009	1 876	122 288 367
September 2009	1 838	117 495 920

Zdroj údajov: DRSR

Daňové subjekty deklarujú uplatnenie vrátenia NO DPH v skrátenej 30-dňovej lehote v zmysle § 79 ods. 2 zákona o DPH v podanom daňovom priznaní zaškrtnutím príslušného políčka. Za kontrolované obdobie si uplatnilo skrátenú lehotu na vrátenie NO DPH za každý mesiac v priemere 2 189 platiteľov DPH. Najvyššia doteraz uplatnená suma nadmerných odpočtov bola za zdaňovacie obdobie august 2009 a to vo výške 122 288 367 eur. Priemerne mesačne uplatňuje nadmerný odpočet na DPH 16 459 platiteľov dane.

Výber kontrolnej vzorky bol zameraný na tie daňové subjekty, ktoré v zmysle § 79 ods. 2 zákona o DPH požiadali o vrátenie NO DPH v lehote 30 dní od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania, pričom museli splniť podmienky stanovené zákonom, že:

- zdaňovacím obdobím platiteľa je kalendárny mesiac,
- daňový subjekt bol platiteľom najmenej 12 kalendárnych mesiacov pred skončením kalendárneho mesiaca, v ktorom nadmerný odpočet vznikol,
- platiteľ nemal v období 12 kalendárnych mesiacov pred skončením mesiaca, v ktorom nadmerný odpočet vznikol daňové a colné nedoplatky voči daňovému a colnému úradu a nedoplatky na povinných odvodoch poisťného podľa osobitných predpisov (zákon o sociálnom resp. zdravotnom poistení).

K 30.09.2009 vykonal DÚ Dubnica nad Váhom 1 kontrolu na zistenie oprávnenosti nároku u platiteľa DPH, ktorý požiadal o vrátenie NO DPH v skrátenej lehote podľa § 79 ods. 2 zákona o DPH a DÚ Bánovce nad Bebravou vykonal 2 kontroly. Kontrolou správcu dane nezistil porušenie zákona. Ostatné kontrolované DÚ nevykonali žiadnu kontrolu.

NKÚ SR kontrolou zistil konkrétne nedostatky v konaní DÚ, keď správcovia daní vo viacerých prípadoch postupovali v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi napríklad, so zákonom o správe daní a poplatkov a zákonom o dani z pridanej hodnoty.

Zákon o správe daní a poplatkov

§ 41 (Vytýkacie konanie)

DÚ Senica v troch prípadoch, DÚ Galanta v štyroch prípadoch a DÚ Dolný Kubín v jednom prípade nepostupovali v súlade s § 41 ods. 1, keď nevyzvali daňový subjekt, aby v daňovom priznaní neúplné údaje doplnil, nejasnosti vysvetlil a nepravdivé údaje opravil alebo pravdivosť údajov riadne preukázal.

§ 61 (Evidencia daní)

DÚ Dubnica nad Váhom v jednom prípade nesprávne evidoval predpis k DPH za zdaňovacie obdobie apríl 2009 s dátumom 30.06.2009, čím porušil ustanovenie § 61 ods. 1.

§ 63 (Daňové preplatky a úrok)

DÚ Senica v jednom prípade použil NO DPH vo výške 43,56 eur (1 312,29 Sk) na kompenzáciu nedoplatku na DPH, pričom daňový subjekt nemal nedoplatok, čím konal v rozpore s § 63 ods. 8.

Zákon o dani z pridanej hodnoty

§ 79 (Nadmerný odpočet)

DÚ Senica v štyroch prípadoch vrátil NO DPH v celkovej výške 6 816,53 eur (205 354,78 Sk), DÚ Galanta v štyroch prípadoch vrátil NO DPH celkom vo výške 38 162,92 eur (1 149 696,13 Sk), DÚ Gelnica v štyroch prípadoch vrátil NO v celkovej výške 62 838,72 eur (1 893 079,28 Sk) aj keď správca dane evidoval nedoplatok na dani. DÚ Dolný Kubín v jednom prípade vrátil NO DPH vo výške 38 487,57 eur (1 159 477 Sk), aj keď daňový subjekt mal nedoplatok na povinných odvodoch zdravotného poistenia, čím porušil § 79 ods. 2, keď platitelia dane nespĺnili podmienky na vrátenie NO DPH v lehote 30 dní od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania.

DÚ Dubnica nad Váhom v jednom prípade vrátil NO DPH výške vo 1 526,29 eur (45 981,01 Sk), po zákonom stanovenej lehote a DÚ Bánovce nad Bebravou v jednom prípade nevrátil NO DPH vo výške 33,58 eur (1 011,63 Sk) do 30 dní od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania.

NKÚ SR konštatuje, že na základe výsledkov kontroly 87 daňových subjektov bol zistený v 13 prípadoch neoprávnený nárok na vrátenie NO DPH v skrátenej lehote v celkovej sume 146 305,50 eur (4 407 599,49 Sk), nakoľko u týchto daňových subjektov bolo zistené, že v období 12 kalendárnych mesiacov pred skončením mesiaca, v ktorom nadmerný odpočet vznikol mali daňové nedoplatky a preto nespĺnili jednu z podmienok na vrátenie NO DPH stanovenú v 79 ods. 2 zákona o DPH. Ďalej v 8 prípadoch v termíne na vrátenie NO DPH správca dane nedisponoval odpoveďou od sociálnej poisťovne o nedoplatku na poistnom, vyjadrenie sociálnej poisťovne o nedoplatkoch na odvodoch poistného správca dane obdržal až po vrátení NO DPH.

4. Kontrola postupu správcu dane pri výkone kontroly DPPO a DPH

(v eur)

PREHĽAD O VYKONANÝCH DAŇOVÝCH KONTROLÁCH OD 01.01.2009 DO 30.09.2009	
Počet vykonaných daňových kontrol celkom	14 990
z toho: kontroly DPPO (komplexné, riadne, opakované)	2 048
kontroly DPH (FO a PO)	8 148
uplatneného NO (FO a PO)	3 021
Dodatočne vyrubená daň celkom	288 219 223
z toho: DPPO	105 613 828
DPH	172 275 249
výška kráteného NO DPH	18 025 579

určenie vlastnej daňovej povinnosti	17 596 875
Sankcie	5 511 259

Zdroj údajov DRSR

Z celkového počtu vykonaných kontrol majú najvyšší podiel kontroly vykonané na DPH, 54,4% nakoľko z pomedzi všetkých daní predstavuje najrizikovejšiu daň. Zvýšená pozornosť bola venovaná kontrolám na zistenie nároku na vrátenie NO DPH, ešte pred jeho vrátením, ktoré v sledovanom období predstavovali 37,1 %, z celkovým nálezom 35 622 454 eur. Priemerná výška dodatočne vyrubenej dane na jednu kontrolu na DPPO predstavuje 51 569 eur a na DPH 21 143 eur.

Výber vzorky kontrolovaných daňových subjektov bol uskutočnený stratifikovaným náhodným výberom, kde na kontrolu DPPO boli vybrané daňové subjekty, u ktorých bola vykonaná daňová kontrola v roku 2007 a výber vzorky daňových subjektov na kontrolu DPH bol vykonaný z podkladov predložených daňovými úradmi.

NKÚ SR kontrolou zistil konkrétne nedostatky v konaní DÚ, keď správcovia daní vo viacerých prípadoch postupovali v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, napríklad so zákonom o správe daní a poplatkov a zákonom o dani z pridanej hodnoty.

Zákon o správe daní a poplatkov

§ 11 (Zápisnica o ústnom pojednávaní)

Daňový úrad Bytča v ôsmich prípadoch v zápisnici o ústnom pojednávaní neuviedol označenie dokladov a iných listín odovzdaných pri pojednávaní a DÚ Senica v jednom prípade v zápisnici nesprávne označil daňový subjekt, u ktorého bola vykonaná daňová kontrola.

§ 14 (Miestne zisťovanie)

DÚ Šaľa a DÚ Dubnica nad Váhom v jednom prípade neodovzdali odpis zápisnice daňovému subjektu u ktorého bolo vykonané miestne zisťovanie, čím porušili § 14 ods. 7.

§ 15 (Daňová kontrola)

DÚ Senica v jednom prípade nepreukázal doručenie oznámenia o začatí daňovej kontroly a DÚ Sereď v jednom prípade určil deň začatia kontroly na štátny sviatok, čím porušil § 15 ods. 2.

DÚ Sereď v jednom prípade a DÚ Štúrovo v troch prípadoch nepreukázal vrátenie dokladov kontrolovanému daňovému subjektu, čím porušil § 15 ods. 9.

DÚ Senica v dvoch prípadoch nepreukázal doručenie výzvy na prerokovanie protokolu, čím porušil § 15 ods. 10.

DÚ Banská Štiavnica v dvoch prípadoch v protokole z kontroly neuviedol číslo konania, čím porušil § 15 ods. 11 písm. b).

DÚ Sládkovičovo v dvoch prípadoch, DÚ Dolný Kubín v jednom prípade a DÚ Sereď v troch prípadoch v protokole z daňovej kontroly neuviedli súpis kontrolovaných dokladov, čím porušili § 15 ods. 11 písm. g).

DÚ Senica v jednom prípade porušil § 15 ods. 12, keď protokol podpísala osoba, ktorá nebola oprávnená konať za kontrolovaný daňový subjekt.

DÚ Sládkovičovo v jednom prípade nepožiadaval nadriadený orgán o predĺženie lehoty na výkon kontroly v súlade s § 15 ods. 17.

§ 15a (Predbežné opatrenia)

DÚ Galanta v jednom prípade nezrušil predbežné opatrenie, aj keď daňový subjekt daňový nedoplatok uhradil, čím porušil § 15a, v zmysle ktorého správca dane zruší predbežné opatrenie len čo pominie dôvod, pre ktoré bolo uložené.

§ 17 (Doručovanie)

DÚ Senica nepreukázal v piatich prípadoch doručenie, resp. nesprávne doručil písomnosti osobe, ktorá nebola oprávnená konať za daňový subjekt, čím porušil § 17 ods. 8.

DÚ Dubnica nad Váhom v jednom prípade nezaslal platobný výmer splnomocnenému zástupcovi, čím nekonal v súlade s § 17 ods. 5, podľa ktorého, ak má adresát zástupcu s plnomocenstvom pre celé daňové konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi.

§ 20 (Začatie konanie)

DÚ Senica v dvoch prípadoch nezaevidoval doručenie podania, čím porušil § 20 ods. 1 a DÚ Senica v jednom prípade nevyzval daňový subjekt na odstránenie nedostatkov podania, nakoľko podpis na splnomocnení nebol úradne overený, čím porušil § 20 ods. 9.

§ 30 (Rozhodnutie)

DÚ Sereď, DÚ Šaľa a DÚ Svit v jednom prípade neuviedli vo výroku rozhodnutia daňové identifikačné číslo daňového subjektu, čím porušili § 30 ods. 2 písm. c).

DÚ Dolný Kubín v jednom prípade a DÚ Senica v troch prípadoch v odôvodnení rozhodnutia uviedli nesprávny právny predpis, resp. odôvodnenie neobsahovalo všetky skutočnosti, na základe ktorých správca dane rozhodoval, čím porušili § 30 ods. 3, v zmysle ktorého v odôvodnení rozhodnutia sa uvedú skutočnosti, ktoré boli podkladom rozhodnutia, aké úvahy ovplyvnili hodnotenie dôkazov a použitie právnych predpisov na základe ktorých sa rozhodovalo.

§ 61 (Evidencia daní)

DÚ Bánovce nad Bebravou v jednom prípade príjem z pokuty vo výške 29,30 eur (882,69 Sk) evidoval na nesprávnom druhu príjmu, čím porušil § 61 ods. 1.

Zákon o dani z pridanej hodnoty

§ 79 (Nadmerný odpočet)

DÚ Galanta v dvoch prípadoch nevrátil NO DPH do desiatich dní od skončenia kontroly, celkom vo výške 26 828,82 eur ((808 245,00 Sk) čím porušil § 79 ods. 2.

5. Kontrola postupu správca dane pri zabezpečení a vymáhaní daňových nedoplatkov na DPPO a DPH

(v tis. eur)

Daňové nedoplatky k 30.09.2009	
Daňové nedoplatky celkom	2 394 144
z toho: na DPPO	503 492
% podiel nedoplatkov DPPO na celkových daňových nedoplatkoch	21,03 %
na DPH	1 495 184
% podiel nedoplatkov DPH na	62,45%

celkových daňových nedoplatkoch.	
Vymožiteľné daňové nedoplatky celkom	748 398
Daňové nedoplatky v pomocnej evidencii celkom	1 645 746
Vymožené daňové nedoplatky celkom:	475 231

Zdroj údajov DRSR

Podiel nedoplatkov na daniach daňovej sústavy platnej do konca roku 1992 je 2,63 % k celkovým daňovým nedoplatkom a podiel nedoplatkov na daniach daňovej sústavy platnej od 01.01.1993 tvorí 97,37 %. Celkový kumulatívny stav nedoplatkov evidovaných daňovou správou predstavuje k 30.09.2009 sumu 2 421 918 tis. eur, pričom daňové nedoplatky sú vo výške 2 394 144 tis. eur a nedaňové nedoplatky predstavujú sumu 27 774 tis. eur.

Za deväť mesiacov roka 2009 daňová správa eviduje nárast daňových nedoplatkov o 103 599 tis. eur, tzn. 4,52 % oproti stavu ku koncu roka 2008. Z daňových nedoplatkov eviduje daňová správa vymožiteľné nedoplatky vo výške 748 399 tis. eur. Osobitne sledované nevymožiteľné nedoplatky sú vo výške 1 579 127 tis. eur a daňové nedoplatky daňových dlžníkov, v konkurznom konaní predstavujú sumu 66 618 tis. eur.

V priebehu roka 2009 sa stav vymožiteľných daňových nedoplatkov zvýšil o 37 606 tis. eur oproti stavu ku koncu roka 2008. Daňové úrady za posledných deväť mesiacov roku 2009 jednotlivými spôsobmi daňovej exekúcie, ako aj úkonmi správcu dane vymohli sumu 475 231 tis. eur.

Výber vzorky daňových subjektov na kontrolu vymáhania daňových nedoplatkov bol vykonaný z podkladov predložených daňovými úradmi, kde kritériom výberu boli daňové subjekty s daňovým nedoplatkom od 4 979 eur (150 000 Sk) do 66 388 eur (2 000 000 Sk).

NKÚ SR kontrolou zistil konkrétne nedostatky v konaní DÚ; správcovia daní vo viacerých prípadoch postupovali v rozpore so zákonom o správe daní a poplatkov, napríklad:

Zákon o správe daní a poplatkov

§ 32 (Súčinnosť tretích osôb)

DÚ Dubnica nad Váhom a DÚ Bánovce nad Bebravou v jednom prípade, DÚ Gelnica v troch prípadoch a DÚ Senica v štyroch prípadoch nepožiadali o súčinnosť tretie osoby pri vymáhaní daňových nedoplatkov.

§ 34 (Vyhľadávacia činnosť)

DÚ Veľké Kapušany, DÚ Dubnica nad Váhom a DÚ Bánovce nad Bebravou v jednom prípade a DÚ Senica v štyroch prípadoch nevyužili možnosti pre vyhľadávaciu činnosť.

§ 58a (Výzva)

DÚ Bytča v dvoch prípadoch nevyzval daňového dlžníka na úhradu daňového nedoplatku.

§ 71 (Záložné právo)

DÚ Dolný Kubín v jednom prípade, DÚ Banská Štiavnica v dvoch prípadoch, DÚ Bytča v jednom prípade a DÚ Bánovce nad Bebravou v jednom prípade nezriadili záložné právo, čím nekonali v súlade s § 71 ods. 1.

DÚ Bánovce nad Bebravou a DÚ Veľké Kapušany v jednom prípade, DÚ Banská Štiavnica v troch prípadoch, a DÚ Gelnica v troch prípadoch nevyužili ustanovenie § 71 ods. 5 na zaslanie výzvy daňovému dlžníkovi, aby predložil súpis svojho majetku.

§ 73 (Základné ustanovenia)

DÚ Dubnica nad Váhom v dvoch prípadoch a DÚ Gelnica v štyroch prípadoch nezisťovali splnenie podmienok na začatie daňového exekučného konania.

§ 75 (Začatie daňového exekučného konania)

DÚ Dolný Kubín v dvoch prípadoch, DÚ Senica a DÚ Dubnica nad Váhom v jednom prípade nezačali daňové exekučné konanie, čím porušili § 75 ods. 1.

DÚ Štúrovo v jednom prípade v rozhodnutí o začatí daňového exekučného konania neuviedol sídlo správcu dane, čím porušil § 75 ods. 2 písm. a).

DÚ Dubnica nad Váhom v jednom prípade nesprávne uviedol sídlo daňového dlžníka, čím porušil § 75 ods. 2 písm. c).

§ 76 (Daňová exekučná výzva)

DÚ Sládkovičovo a DÚ Dubnica nad Váhom v jednom prípade uviedli nesprávne sídlo daňového dlžníka, resp. neuviedli DIČ, čím porušili § 76 ods. 2 písm. c).

§ 83c (Daňová exekúcia prikázaním iných peňažných pohľadávok)

DÚ Banská Štiavnica v jednom prípade nevyužil možnosť vyzvať daňového dlžníka na predloženie písomného zoznamu uznaných pohľadávok, čím nekonal v zmysle § 83 ods. 1.

§ 87 (Daňová exekúcia predajom nehnuteľností, bytu alebo nebytového priestoru)

DÚ Banská Štiavnica v jednom prípade nevydal daňový exekučný príkaz na predaj nehnuteľnosti, čím porušil § 87 ods. 6.

Zhrnutie

NKÚ SR na základe výsledkov kontroly v 17 vybraných daňových úradoch konštatuje, že nedostatky zistené pri výkone spôsobu vyrubovania dane z príjmov právnickej osoby a dane z pridanej hodnoty sa vyskytovali najmä z dôvodov, že správcovia dane vo viacerých prípadoch:

- neuplatnili vytýkacie konanie, nevyzvali daňové subjekty k doplneniu chýbajúcich údajov v podaných daňových priznaniach k dani z príjmu právnickej osoby a k dani z pridanej hodnoty,
- nevedeli preukázať doručenie dokumentov,
- pri vystavovaní rozhodnutí v niektorých prípadoch použili nesprávne ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov,
- odpisy zo zápisníc z miestneho zisťovania neboli odovzdané osobe, u ktorej sa miestne zisťovanie vykonalo,
- nezaslali oznámenie daňovému subjektu o kompenzácii, resp. prevedení preplatku na úhradu daňového nedoplatku,
- v rozhodnutiach nesprávne vyznačili právoplatnosť a vykonateľnosť,

- neoprávnene vrátili NO v 30 dňovej lehote, pričom daňový subjekt nespĺnil podmienky na jeho vrátenie, v skrátenej lehote,
- nebola správne vedená evidencia osobného účtu daňového subjektu,
- v protokoloch z kontroly neuvádzali súpis kontrolovaných dokladov,
- nevrátili doklady zapožičané pri kontrole v lehote na ich vrátenie,
- v nedostatočnom rozsahu využili inštitút súčinnosti tretích osôb, nevyužívali všetky možnosti zisťovania príjmov, majetkových pomerov a ďalších skutočností rozhodujúcich pre vymáhanie dane,
- nevyužili v plnom rozsahu inštitút záložného práva na nehnuteľný majetok,
- nezačali daňové exekučné konanie na majetok daňových dlžníkov napriek existencii majetku, na ktorý mohli uplatniť výkon daňovej exekúcie.

Návrh odporúčaní na riešenie zistených nedostatkov:

- zvýšiť počet kontrol NO DPH, v prípadoch, keď daňové subjekty požadujú vrátiť NO DPH v skrátenej lehote 30 dní,
- dôsledne overovať, či daňový subjekt nemal v posledných 12 kalendárnych mesiacoch daňový nedoplatok,
- zvýšiť efektívnosť spolupráce daňových orgánov, colných orgánov a poisťovní, pri zisťovaní, či daňový subjekt nemal v posledných 12 kalendárnych mesiacoch colné nedoplatky a nedoplatky na povinných odvodoch poisťného.

Kontrolou zistené nedostatky sú podrobne zdokumentované v protokoloch o výsledku kontroly, ku ktorým kontrolované DÚ prijali celkom 86 opatrení na ich odstránenie, ktorých plnenie bude NKÚ SR ďalej sledovať a kontrolovať.